

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มุ่งหมายที่จะวิเคราะห์ ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษามหาวิทยาลัย
 ขอนแก่น ปีการศึกษา 2517 โดยใ้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินเฉพาะปีงบประมาณ 2517
 จากบัญชีรายจ่ายของแผนกการเงิน สำนักงานอธิการบดี ทั้งที่จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน
 และเงินนอกงบประมาณแผ่นดิน ความแผนงานบริหารงานทั่วไปของสำนักงานอธิการบดี และ
 แผนงานผลิตภัณฑ์ของแต่ละคณะ และใ้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษา จำนวนวิชาที่แต่ละคณะ
 เปิดสอน จำนวนหน่วยกิตของแต่ละวิชา และจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาต่าง ๆ ของ
 แต่ละคณะ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาตามประเภทของงบประมาณ
 การใช้จ่าย สำหรับค่าใช้จ่ายค่าเดินทางตามแผนงานผลิตภัณฑ์วิเคราะห์หาค่าใช้จ่ายรายหัวของ
 นักศึกษาได้โดยคิดปริมาณงานสอนของทุกคณะออกเป็นหน่วยกิตนักศึกษา แล้วใ้หน่วยกิตนักศึกษา
 เป็นกรรมสิทธิ์ค่าใช้จ่ายของแต่ละคณะ ในกรณีที่ใ้บริการการสอนแก่คณะอื่น ก็นำค่าใช้จ่ายที่
 ค่าหน่วยใ้เดินทางไปหักออกจากค่าใช้จ่ายเดิมที่คณะนั้นจ่าย ในกรณีที่คณะรับบริการการสอนจากคณะอื่น
 ก็นำค่าใช้จ่ายนั้นไปรวมกับค่าใช้จ่ายเดิมที่คณะนั้นจ่าย เพื่อให้ใ้ค่าใช้จ่ายที่ใ้เพื่อการศึกษานัก
 นักศึกษาแต่ละคณะตามความเป็นจริง

สิ่งที่ค้นพบ

1. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาคิดเฉลี่ยทั้งมหาวิทยาลัยจะเป็นเงินคนละ
 53,387.62 บาท ซึ่งแยกเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวจากค่าใช้จ่ายค่าเดินทาง 17,313.00 บาทและ
 ค่าใช้จ่ายรายหัวจากค่าใช้จ่ายลงทุน 36,074.62 บาท ถ้าพิจารณาค่าใช้จ่ายรายหัวแยกตาม
 แหล่งที่มาของเงินงบประมาณ จะพบว่าเป็นเงินที่จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน 51,229.84
 บาท และจ่ายจากเงินนอกงบประมาณแผ่นดิน 2,157.78 บาท ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาคิด
 เฉลี่ยเฉพาะแต่ละคณะจะเป็นจำนวนเงิน เรียงตามลำดับจากสูงสุดไปหาค่าสุดต่งนี้คือ คณะแพทย-
 ศาสตร์ 179,273.46 บาท คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 33,570.06 บาท คณะวิศวกรรม-

ศาสตร์ 29,001.40 บาท คณะเกษตรศาสตร์ 29,016.36 บาท คณะพยาบาลศาสตร์ 26,382.89 บาท และคณะศึกษาศาสตร์ 21,668.59 บาท คณะแพทยศาสตร์มีค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาสูงกว่าทุกคณะ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คณะศึกษาศาสตร์มีค่าใช้จ่ายรายหัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ถ้าพิจารณาเฉพาะค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษา จากค่าใ้จ่ายดำเนินการจะพบว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาจากค่าใ้จ่ายดำเนินการของแต่ละคณะเรียงตามลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุดเป็นดังนี้คือ คณะแพทยศาสตร์ 23,916.77 บาท คณะเกษตรศาสตร์ 20,343.82 บาท คณะวิศวกรรมศาสตร์ 17,822.15 บาท คณะพยาบาลศาสตร์ 17,444.75 บาท คณะศึกษาศาสตร์ 12,474.73 บาท และคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 11,875.81 บาท

คณะแพทยศาสตร์ มีค่าใ้จ่ายรายหัวจากค่าใ้จ่ายดำเนินการสูงกว่าคณะศึกษาศาสตร์ และสูงกว่าคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ค่าใ้จ่ายรายหัวของนักศึกษาจากค่าใ้จ่ายลงทุนของแต่ละคณะ จะปรากฏเรียงตามลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุดดังนี้คือ คณะแพทยศาสตร์ 155,961.69 บาท คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 21,702.25 บาท คณะวิศวกรรมศาสตร์ 11,979.22 บาท คณะศึกษาศาสตร์ 9,193.85 บาท คณะพยาบาลศาสตร์ 8,938.14 บาท และคณะเกษตรศาสตร์ 8,672.54 บาท

คณะแพทยศาสตร์มีค่าใ้จ่ายรายหัวจากค่าใ้จ่ายลงทุนสูงกว่าทุกคณะและสูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะเกษตรศาสตร์ มีค่าใ้จ่ายรายหัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 .01 .01 และ .01 ตามลำดับ

2. ค่าใ้จ่ายในการผลิตบัณฑิตของแต่ละคณะ

ค่าใ้จ่ายในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเฉลี่ยคิดเป็นเงิน 273,309.98 บาท ซึ่งแยกเป็นค่าใ้จ่ายดำเนินการ 77,224.28 บาท และค่าใ้จ่ายลงทุน 196,285.70 บาท

ค่าใช้จ่ายดำเนินการในการผลิตบัณฑิตของแต่ละคณะ เรียงตามลำดับจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุดคือ คณะแพทยศาสตร์ 143,500.61 บาท คณะเกษตรศาสตร์ 81,375.27 บาท คณะวิศวกรรมศาสตร์ 71,208.62 บาท คณะพยาบาลศาสตร์ 69,779.00 บาท คณะศึกษาศาสตร์ 49,898.94 บาท และคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 47,503.24 บาท

ค่าใช้จ่ายลงทุนในการผลิตบัณฑิตของแต่ละคณะ เรียงตามลำดับจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุดคือ คณะแพทยศาสตร์ 935,770.13 บาท คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 86,809.00 บาท คณะวิศวกรรมศาสตร์ 47,916.98 บาท คณะศึกษาศาสตร์ 56,775.42 บาท คณะพยาบาลศาสตร์ 35,752.55 บาท และคณะเกษตรศาสตร์ 34,690.16 บาท

3. ปริมาณงานสอนของแต่ละคณะที่คิดเป็นหน่วยกิตนักศึกษา เรียงตามลำดับจากสูงที่สุดไปต่ำสุด คือคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 30,252 หน่วยกิตนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ 15,902 หน่วยกิตนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ 11,104 หน่วยกิตนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ 11,092 หน่วยกิตนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ 5,867 หน่วยกิตนักศึกษา และคณะแพทยศาสตร์ 1,464 หน่วยกิตนักศึกษา ปริมาณงานสอนของคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์สูงกว่าทุกคณะ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คณะวิศวกรรมศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ และสูงกว่าคณะแพทยศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แต่คณะแพทยศาสตร์มีปริมาณงานสอนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวโดยแยกวิเคราะห์ ค่าใช้จ่ายลงทุนออกจาก ค่าใช้จ่ายดำเนินการ เพราะค่าใช้จ่ายลงทุนของแต่ละคณะจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนงบประมาณที่คณะได้รับในปีนั้น นอกจากนี้ก็ยังขึ้นกับจำนวนนักศึกษาของแต่ละคณะ ถ้าคณะใด เป็นคณะเปิดใหม่ มีนักศึกษาน้อยไม่ครบตามจำนวนปีในหลักสูตรที่ควรจะเป็น และยังได้รับการจัดสรรงบประมาณทางค่านลงทุนคืออาคารสถานที่และเครื่องอุปกรณสูง เช่น คณะแพทย ศาสตร์ ซึ่งได้รับงบประมาณค่านลงทุนเป็นเงิน 9,024,500 บาท แต่มีนักศึกษาทั้งคณะเพียง 60 คน ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาจึงสูงมากถึง 150,408.33 บาท

จากการคิดคำนวณหาค่าใช้จ่ายรายหัวในส่วนที่รัฐบาลจ่ายตามแผนงานผลิตบัณฑิต เท่าที่เคยมีผู้ทำการวิจัยมา โดยใช้จำนวนนักศึกษาในคณะเป็นตัวหารค่าใช้จ่ายดำเนินการ ทั้งหมด อันเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมกับการคำนวณหาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาของสถาบัน ที่แต่ละคณะให้บริการการสอนแก่คณะอื่น ๆ ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวที่ ได้จากการคิดคำนวณแบบเก่ากับที่ได้จากการคิดคำนวณของการวิจัยในครั้งนี้ คือ เมื่อคิดคำนวณค่า ใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์-อักษร ศาสตร์ตามแบบเก่าจะเป็นเงิน 56,832.77 บาท¹ แต่เมื่อคิดค่าใช้จ่ายรายหัวตามการวิจัยครั้งนี้จะมีค่าเพียง 6,658.86 บาท ทั้งนี้เพราะคณะวิทยาศาสตร์-อักษร ศาสตร์ เป็นคณะที่บริการการสอนวิชาขั้นพื้นฐานให้ แก่นักศึกษาคณะอื่น ค่าใช้จ่ายดำเนินการจึงมิใช่ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนักศึกษาในคณะ เพียงอย่างเดียว ดังนั้นเพื่อให้ได้ตัวเลขค่าใช้จ่ายตามความจริง จึงควรหักเงินที่คณะวิทยาศาสตร์-อักษร ศาสตร์ ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนักศึกษาของคณะอื่น ๆ ออกไป และในกรณี เช่นเดียวกัน ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ที่ได้จากการคิดคำนวณแบบ เก่าเป็นเงิน 6,629.49 บาท แต่เมื่อคิดแบบใหม่ตามการวิจัยนี้จะเป็นเงินสูงถึง 12,227.80 บาท ที่มากกว่าการคิดแบบเดิมเช่นนี้ เพราะคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นคณะที่มีได้ ให้บริการการสอนแก่นักศึกษาคณะอื่นเลย แต่เป็นฝ่ายรับบริการการสอนจากคณะอื่น ๆ ฉะนั้น ในการคำนวณหาค่าใช้จ่ายรายหัวก็ควรเอาค่าใช้จ่ายสำหรับบริการการสอนจากคณะอื่น เข้า มารวมด้วย จำนวนเงินค่าใช้จ่ายจึงจะใกล้เคียงกับความเป็นจริง

¹ ฎรายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 68

ขอเสนอแนะ

จากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใครจะให้ข้อเสนอแนะว่า

1. การจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้แก่คณะต่างๆ ควรจะพิจารณาถึงปริมาณงานสอนของแต่ละคณะ คณะที่ให้บริการการสอนแก่คณะอื่นควรจะได้รับงบประมาณเพิ่มตามจำนวนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการให้บริการการสอน โดยอาศัยค่าใช้จ่ายต่อหน่วยกิตนักศึกษาเป็นเกณฑ์ เช่น คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ รับบริการการสอนจากคณะศึกษาศาสตร์ เป็นจำนวน 125 หน่วยกิตนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยกิตนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ เท่ากับ 303.96 บาท² เป็นจำนวนเงินที่คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ ควรจ่ายให้คณะศึกษาศาสตร์ 37,994.75 บาท³ คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ ให้บริการการสอนแก่คณะศึกษาศาสตร์จำนวน 8,749 หน่วยกิตนักศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยกิตนักศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์ 178.47 บาท⁴ คิดเป็นเงินจำนวนเงิน 1,569,473.97 บาท⁵ ที่คณะศึกษาศาสตร์ควรจ่ายให้แก่คณะวิทยาศาสตร์-อักษรศาสตร์

2. การเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา ควรเปลี่ยนแปลงจากการเก็บค่าบำรุงการศึกษาตลอดปี มาเก็บตามจำนวนหน่วยกิต โดยให้นักศึกษาเสียเงินค่าบำรุงการศึกษาตามจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อความสะดวกในการจัดสรรงบประมาณสำหรับคณะที่ให้บริการการสอน

3. เพื่อลดค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษา ควรระมัดระวังนักศึกษาในบางคณะเพิ่มขึ้น ความอัตรที่ควรจะเป็น เพราะการสอนนักศึกษาจำนวนน้อยเกินไป ย่อมเสียค่าใช้จ่ายสูงมากกว่าที่ควร

4. ควรจะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ต่อไป เพื่อจะได้เปรียบเทียบผลการวิจัย อันจะเป็นแนวทางให้การจัดสรรงบประมาณแก่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงต่อไป

²ดูรายละเอียดตารางที่ 6

³ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 68 ตารางที่ 27

⁴ดูรายละเอียดตารางที่ 6

⁵ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 62 ตารางที่ 24